

Stanisław Garlicki, T. Czyż, Witold Dąbrowski

Pytania i odpowiedzi prawne

Palestra 10/12(108), 123

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE

1

PYTANIE:

Przewodniczący Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych ustanowił adwokata X dla wniesienia rewizji od orzeczenia Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych i zastępstwa przed Trybunałem Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o rentę ob. Y.

Zapadło pomyślne dla rencisty orzeczenie Trybunału Ubezp. Społ. i w jego wykonaniu rencista otrzymał zaległe raty rentowe w kwocie 10 663 zł oraz rentę bieżącą po 750 zł miesięcznie.

Zespół, którego członkiem jest adw. X, wezwał rencistę do zapłaty honorarium za prowadzenie powyższej sprawy, ale wezwanie to pozostało bez skutku. Wobec tego Zespół wytoczył powództwo przeciwko renciście o zapłatę honorarium (obliczonego według najniższej stawki taksy i z uwzględnieniem zniżki 30% na podstawie § 4 taksy) w kwocie 520 zł oraz 10 zł tytułem poniesionych wydatków.

Sąd Powiatowy oddalił powództwo. Rewizji Zespołu Sąd Wojewódzki nie uwzględnił. W uzasadnieniu swego orzeczenia Sąd Wojewódzki podniósł, że brak jest jakiegokolwiek przepisu w prawie o sądach ubezp. społ., który by przewidywał obowiązek zapłaty kosztów adwokackich pełnomocnika z urzędu przez stronę wygrywającą proces. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z 11.IX.1959 r. ma jedynie to znaczenie, że upoważnia adwokata do przyjęcia od klienta w omawianym wypadku wynagrodzenia, jeżeli klient wynagrodzenie takie chce wpłacić dobrowolnie, natomiast nie stanowi to podstawy prawnej do dochodzenia w drodze sądowej takiej należności. Ponadto Sąd Wojewódzki podzielił pogląd Sądu Powiatowego, że podstawę do oddalenia pozwu stanowi również art. 500 k.z. Zgodnie z tym przepisem przyjmujący zlecenie obowiązany jest wykonać je bez wynagrodzenia, jeżeli to wynika z umowy lub z okoliczności. Sąd uznał, że ustanowienie adwokata z urzędu jest właśnie taką okolicznością, która uzasadnia wykonanie zlecenia bez wynagrodzenia.

Na podstawie przedstawionego wyżej stanu faktycznego chodzi o wyjaśnienie, czy powyższy pogląd Sądu Wojewódzkiego uznać należy za trafny.

ODPOWIEDŹ:

Według posiadanych przez NRA danych, w pierwszym półroczu 1966 r. sądy wyznaczyły adwokatów obrońcami z urzędu w 20 825 sprawach, co stanowi 8,8% ogółu spraw przyjętych przez zespoły w tym czasie.

Wśród tej liczby niemały odsetek stanowią obrony z urzędu w sprawach przed sądami ubezpieczeń społecznych. Wynika to nie tylko z sytuacji materialnej osób prowadzących przed tymi sądami sprawy, lecz także z okoliczności, że w postępowaniu tym obowiązuje przymus adwokacki, mianowicie w razie założenia środka odwoławczego do Trybunału Ubezpieczeń Społecznych oraz w sprawach o wznowienie postępowania (art. 107 prawa o s.u.s.). Zawarte więc w pytaniu zagadnienie nie jest pozbawione pewnej doniosłości.